

Traditions, Schools, and Methods in the History of Political Thought – Theoretical Frameworks and Basic Concepts PhD Program in History, Doctoral School of History and Ethnography UD, 1st year. Academic year: 2024–2025/II.
BTPTR1512
(Subprogram: History of Political Thoughts and Institutions)

I. Theories, Schools, Methods

1. (György Miru) Contextualist History of Political Thought I: The Cambridge School

- Skinner, Quentin: *Jelentés és megértés az eszmetörténetben*. In: A koramodern politikai eszmetörténet cambridge-i látképe. John Dunn, John G. A. Pocock, Quentin Skinner és Richard Tuck tanulmányai. Szerk. Horkay Hörcher Ferenc. Tanulmány Kiadó, Pécs, 1997. 7–53. [Quentin Skinner: “*Meaning and Understanding in the History of Ideas*.” In: Cambridge View of Early Modern Political Thought History: Essays by John Dunn, J. G. A. Pocock, Quentin Skinner, and Richard Tuck. Ed. Ferenc Horkay Hörcher. Tanulmány Publishing House, Pécs, 1997. 7–53.]

2. (György Miru) Contextualist History of Political Thought II: Pocock and Political Languages

- Pocock, John G. A.: *Burke és az ősi alkotmány az eszmetörténet tükrében*. In: A koramodern politikai eszmetörténet cambridge-i látképe. John Dunn, John G. A. Pocock, Quentin Skinner és Richard Tuck tanulmányai. Szerk. Horkay Hörcher Ferenc. Tanulmány Kiadó, Pécs, 1997. 243–261. [John G. A. Pocock: “*Burke and the Ancient Constitution in the Mirror of Intellectual History*.” In: Cambridge View of Early Modern Political Thought History: Essays by John Dunn, J. G. A. Pocock, Quentin Skinner, and Richard Tuck. Ed. Ferenc Horkay Hörcher. Tanulmány Publishing House, Pécs, 1997. 243–261.]

3. (György Miru) The Hungarian Reception of Contextualist Intellectual History

- Takáts József: *Magyar politikai beszédmódok a XIX. század elején. A keret*. In: Mesterek, tanítványok. Ünnepi tanulmánykötet a hetvenéves Csetri Lajos tiszteletére. Szerk. Szajbély Mihály. Bp., 1999. 224–248.; vagy In: Takáts József: A megfelelő ötvözet. Osiris, Bp., 2014. 53–81. [József Takáts: “*Modes of Hungarian Political Discourse in the Early 19th Century – The Framework*.” In: Masters and Disciples: Festschrift in Honor of Lajos Csetri’s 70th Birthday. Ed. Mihály Szajbély. Budapest, 1999. 224–248; or in József Takáts: The Proper Alloy. Osiris, Budapest, 2014. 53–81.]
- Trencsényi Balázs: *Eszmetörténeti program és módszertani adaptáció*. In: Uő.: A politika nyelvei. Eszmetörténeti tanulmányok. (Eszmetörténeti Könyvtár, 6.) Bp., 2007. 13–58. Korábbi változat: *Kulcsszavak és politikai nyelvek: gondolatok a kontextualista-konceptualista eszmetörténeti módszertan kelet-közép-európai adaptációjáról*. In: A történész szerszámosládája. A jelenkori történeti gondolkodás néhány aspektusa. Szerk. Szekeres András. Bp., 2002. 117–158. [Balázs Trencsényi: “*Program in Intellectual History and Methodological Adaptation*.” In: The Languages of Politics: Studies in the History of Ideas (Library of Intellectual History, vol. 6). Same author, Budapest, 2007, pp. 13–58. Earlier version: “*Keywords and Political Languages: Thoughts on the Contextualist-Conceptualist Methodology of Intellectual History in East-Central Europe*.” In: The Historian’s Toolbox: Aspects of Contemporary Historical Thought. Ed. András Szekeres. Budapest, 2002. 117–158.]

4. (Csaba Lévai) The Impact of the Cambridge School on Anglo–American Historiography

- Lévai Csaba: *A republikanizmus-vita. Vita az amerikai forradalom eszmetörténeti háttéréről.* L'Harmattan, Bp., 2003. [Csaba Lévai: *The Republicanism Debate: A Debate on the Intellectual-Historical Background of the American Revolution.* L'Harmattan, Budapest, 2003.]
- Lévai Csaba: *Az amerikai liberalizmus alakváltozásai az amerikai történelemben és történetírásban.* Múltunk – Politikátörténeti folyóirat, 1998. 3–4. sz. 256–298. [Csaba Lévai: “*The Transformations of American Liberalism in American History and Historiography.*” Múltunk – Journal of Political History, 1998, issues 3–4, 256–298.]
- Skinner, Quentin: *Machiavelli Beszélgetései és a republikánus eszmék prehumanista eredete.* In: A koramodern politikai eszmetörténet cambridge-i látképe. John Dunn, John G. A. Pocock, Quentin Skinner és Richard Tuck tanulmányai. Szerk. Horkay Hörcher Ferenc. Tanulmány Kiadó, Pécs, 1997. 55–74. [Quentin Skinner: “*Machiavelli's Discourses and the Pre-Humanist Origins of Republican Ideas.*” In: Cambridge View of Early Modern Political Thought History: Essays by John Dunn, J. G. A. Pocock, Quentin Skinner, and Richard Tuck. Ed. Ferenc Horkay Hörcher. Tanulmány Publishing House, Pécs, 1997, 55–74.]
- Pocock, J. G. A.: *James Harrington élete és művei.* Uo. 145–160. [J. G. A. Pocock: “*The Life and Works of James Harrington.*” In the same volume, 145–160.]
- Pocock, J. G. A.: *Konzervatív felvilágosodás és demokratikus forradalmak: Amerika és Franciaország esete brit perspektívából.* Uo. 223–242. [J. G. A. Pocock: “*Conservative Enlightenment and Democratic Revolutions: The Cases of America and France from a British Perspective.*” In the same volume, 223–242.]

5. (Ferenc Velkey) The “History of Concepts” – Social and Intellectual-Historical Aspects

- Koselleck, Reinhart: *Fogalomtörténet és társadalomtörténet.* In: Uő.: Elmúlt jövő. [Ford. Hidas Zoltán.] Bp., 2003. 121–147. [Reinhart Koselleck: “*Conceptual History and Social History.*” In: idem, Futures Past [trans. Zoltán Hidas]. Budapest, 2003, 121–147.]

6. (Ferenc Velkey) Conceptual History with Contextualist and Intentionalist Considerations – Two Conceptions of the Nation in the Mid-19th-Century Reform Era

- Széchenyi István: *Hunnia.* Heckenast Gusztáv. Pesten: 1858 [1860.] 44–58., 72–128. [István Széchenyi: *Hunnia.* Published by Gusztáv Heckenast, Pest, 1858 [1860], 44–58, 72–128. (Digital version available via Google Books; reprint edition: Budapest, 1985.)]
- Szontagh, Gusztáv: *Propylaeumok a társasági philosophiahoz tekintettel hazánk viszonyaira.* Emich Gusztáv. Buda, 1843. 163–175. [Gusztáv Szontagh: *Propylaea to Social Philosophy with Regard to the Circumstances of Our Homeland.* Published by Emich Gusztáv. Buda, 1843, 163–175. (Digital version available via Google Books.)]

Recommended (or background) literature in the order of topics

- Takáts József: *Modern magyar politikai eszmetörténet.* Osiris, Bp., 2007. 8–74. főként: 14–21. [József Takáts: *Modern Hungarian Political Intellectual History.* Osiris, Budapest, 2007, 8–74 (especially pages 14–21).]
- Takáts József: *A megfelelő ötvözet. Politikai eszmetörténeti tanulmányok.* Osiris, Bp., 2014. 7–190. [József Takáts: *The Proper Alloy: Studies in the History of Political Thought.* Osiris, Budapest, 2014, 7–190.]
- Schlett István: *A politikai gondolkodás története Magyarországon 1. Századvég, Bp., 2009. főként: 15–47. 1. köt. 337–460.; 2010. 2. köt. 11–109., 701–731. [István Schlett: *The History of Political Thought in Hungary.* Vol. 1. Századvég, Budapest, 2009, especially 15–47; see also Vol. 1, 337–460; Vol. 2 (2010), 11–109 and 701–731.]*

- Horkay Hörcher Ferenc: *A koramodern politikai eszmetörténet cambridge-i látképe. Utószó.* In: *A koramodern politikai eszmetörténet cambridge-i látképe... i. m.* 287–305. [Ferenc Horkay Hörcher: *The Cambridge Overview of Early Modern Political Thought – Afterword.* In: *A koramodern politikai eszmetörténet cambridge-i látképe (aforementioned volume)*, 287–305.]
- Szabó Márton: *Az összehasonlító politikai fogalomtörténet-írás lehetőségei.* In: *A történész szerszámosládája.* Szerk. Szekeres András. Bp., 2002. 159–171.; vagy Uő.: *A diszkurzív politikatudomány alapjai. Elméletek és elemzések.* Bp., 2003. [Márton Szabó: *The Possibilities of Comparative Political Conceptual History Writing.* In: *The Historian's Toolbox.* Ed. András Szekeres. Budapest, 2002, 159–171; or in the same author's *The Foundations of Discursive Political Science: Theories and Analyses.* Budapest, 2003.]
- Bene Sándor: *Eszmetörténet és irodalomtörténet. A magyar politikai hagyomány kutatása.* Budapesti Könyvszemle, 19. évf. (2007) 1. sz. 50–64. [Sándor Bene: *Intellectual History and Literary History: Researching the Hungarian Political Tradition.* Budapesti Könyvszemle (Budapest Book Review), vol. 19 (2007), no. 1, 50–64.]
- *Eszmetörténet és irodalomtudomány.* Helikon. Irodalomtudományi Szemle, 55. évf. (2009) 1–2. sz. (főként: Szentpéteri Márton, Kelley, Donald R.; Scheibner Tamás, Skinner, Quentin; és Gulyás Péter írásai) [*History of Ideas and Literary Science.* Helikon. Journal of Literary Studies, vol. 55 (2009), issues 1–2 (especially the articles by Márton Szentpéteri, Donald R. Kelley, Tamás Scheibner, Quentin Skinner, and Péter Gulyás).]
- Kovács Ákos András – Szűcs Zoltán Gábor: *Hogyan olvassuk a 18. század magyar politikai irodalmát? Egy kutatási program keretei.* Korall, 10. évf. (2009) 35. sz. [Ákos András Kovács – Zoltán Gábor Szűcs: *How Should We Read 18th Century Hungarian Political Literature? – Framework of a Research Program.* Korall, vol. 10 (2009), no. 35.]
- Nagy Ágoston – Pap Milán: *A politika konceptualista eszmetörténete* [kritika Palonen, Kari: *Küzdelem az idővel. A cselekvő politika fogalomtörténete.* Bp., 2009. című könyvéről]. Budapesti Könyvszemle, 23. évf. (2011) 4. sz. [Ágoston Nagy – Milán Pap: *The Conceptualist History of Politics (review of Kari Palonen's book Struggle with Time: The Conceptual History of Active Politics, Budapest, 2009).* Budapesti Könyvszemle, vol. 23 (2011), no. 4.]
- Koselleck, Reinhart: *Nép, nemzet, nacionalizmus, tömeg.* [ford.: Vincze Ferenc – Klement Judit] Korall, 9. évf. (2009) 37. sz. 5–15. [Reinhart Koselleck: *People, Nation, Nationalism, Mass.* [translated by Ferenc Vincze – Judit Klement] Korall, vol. 9 (2009), no. 37, 5–15.]
- Kovács Ákos András – Lajtai L. László: *Koselleck nemzetfogalma a nacionalizmus-elméletek fényében.* Korall, 9. évf. (2009) 37. sz. 17–25. [Ákos András Kovács – László L. Lajtai: *Koselleck's Concept of Nation in Light of Theories of Nationalism.* Korall, vol. 9 (2009), no. 37, 17–25.]
- *Jólét és erény. Tanulmányok Széchenyi István Hitel című művéről.* Szerk. Hites Sándor. reciti, Bp., 2014. (<http://reciti.hu/2014/2062>) (A kötetből: Horkay-Hörcher Ferenc, Szegedy-Maszák Mihály, Takáts József, Rákai Orsolya, Dobszay Tamás, Hites Sándor és Halmos Károly írásai) [*Prosperity and Virtue: Studies on István Széchenyi's Hitel.* Ed. Sándor Hites. reciti, Budapest, 2014. (Available online at reciti.hu/2014/2062) (Contributors to this volume include Ferenc Horkay-Hörcher, Mihály Szegedy-Maszák, József Takáts, Orsolya Rákai, Tamás Dobszay, Sándor Hites, and Károly Halmos.)]

- Gergely András: *Széchenyi István (1791–1860)*. Kalligram, Pozsony, 2006. 42–82. [András Gergely: *István Széchenyi (1791–1860)*. Kalligram, Pozsony (Bratislava), 2006, 42–82.]
- Gergely András: *Egy nemzetet az emberiségnek. Tanulmányok a magyar reformkorról és 1848-ról*. Magvető Könyvkiadó, Bp., 1987. 99–135. [András Gergely: *A Nation for Mankind: Studies on the Hungarian Reform Era and 1848*. Magvető Publishing, Budapest, 1987, 99–135.]
- Mester Béla: *Magyar philosophia. A szenvedelmes dinnyésztől a lázadó Ikaroszig*. Pro Philosophia, Kolozsvár–Szeged, 2006. 118–130. [Béla Mester: *Hungarian Philosophy: From the Passionate Melon-Grower to the Rebellious Icarus*. Pro Philosophia, Cluj-Napoca–Szeged, 2006, 118–130.]
- Varga János: *Helyét kereső Magyarország. Politikai eszmék és koncepciók az 1840-es évek elején*. Akadémiai Kiadó, Bp., 1982. 25–41. [János Varga: *Hungary in Search of Its Place: Political Ideas and Conceptions in the Early 1840s*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1982, 25–41.]
- Dobszay Tamás: „Szokjon gyapjas fülök az ezután már gyakrabban hallható igazság szavához.” *A politikai élet verbális közegének átrendeződése a reformkorban*. Századvég, 13. évf. (2008) 47. sz. 113–150. [Tamás Dobszay: „May Their Woolly Ears Get Used to the Word of Truth, Which Will Now Be Heard More Often”: The Reorganization of the Verbal Medium of Political Life in the Reform Era. Századvég, vol. 13 (2008), no. 47, 113–150.]
- Völgyesi Orsolya: *Ósi alkotmány és törvényhozói szabadság. Versengő politikai nyelvek a polgári törvények vitájában az 1832–1836-os országgyűlésen*. Történelmi Szemle, 55. évf. (2013) 3. sz. 401–424. [Orsolya Völgyesi: *Ancient Constitution and Legislative Freedom: Competing Political Languages in the Debate on Civil Laws at the 1832–1836 National Assembly*. Történelmi Szemle (Historical Review), vol. 55 (2013), no. 3, 401–424.]